

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

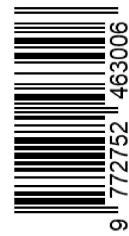
There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses. A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on our website:

liputempo.org

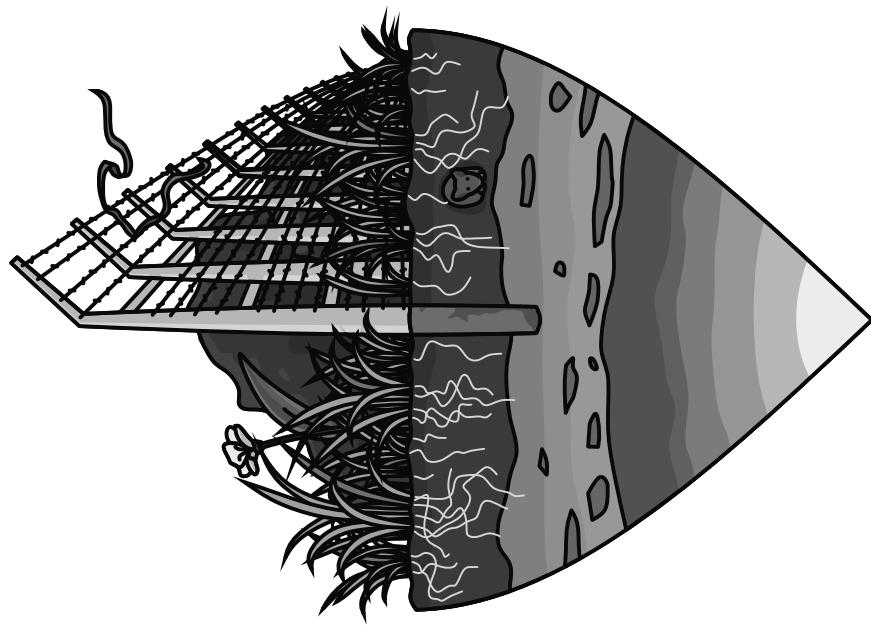
If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006

lipu tempo

nanpa ma

jan pali

jo

o kama pona
lon lipu tempo!
tempo mun ni la
jan pi toki pona
li kama kulupu
lon ma suli Elopa.
jan Ke Tami li lawa
pona e kulupu ni.
jan pali mute pi
lipu tempo li lon
kin. ni li wawa a!

kin la sina ken
kama sona e ijo sin
pi kulupu Sonko pi
toki pona lon lipu ni.
ijo pona mute ante
li lon kin. ni la o
lukin
e lipu tempo o musi!

-jan Sonatan

jan pi pali toki

kulupu

jan pi toki pona li kulupu lon ma Mase
jan pi toki sonko li toki pona la seme li
sin lon kulupu ona
sona

sitelen Anku

sona nasa pi kulupu lili -
kulupu pali pi jan insa sin Tupa
ma

sona musi lili pi ma Antateka
tawa pi pokи monsi
pi ma Asija nanpa lukatukatuu
ma Tawan en ma Anku

toki

toki pali tu
toki pilin tu

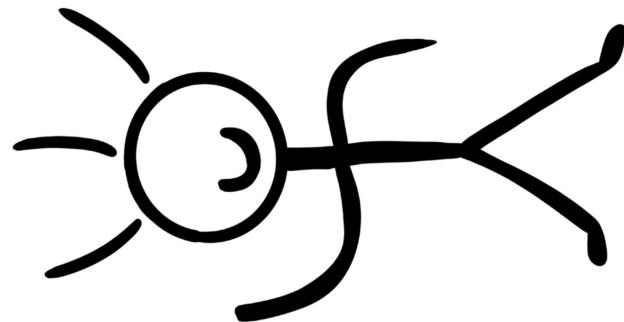
musi

musi pi nasin sitelen Non
suno li pona tawa mi
kijetesantakalu o!
musi linja
seme li mi?
alasa nimi: ma Asija

jan pali

CC-BY-SA 4.0

lawa jo © 2023 tan jan pali pi lipu tempo
copyright © 2023 by contributors of lipu tempo

kulupu

jan pi toki pona li kulupu lon

ma tomo Mase

tanjan Sonatan

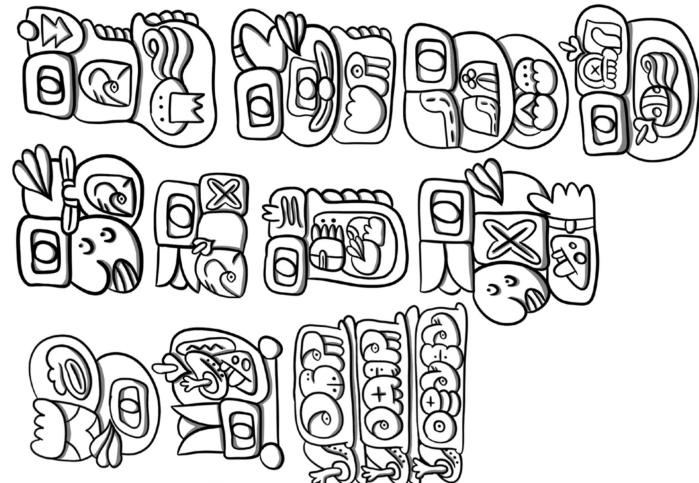
sin la jan pi toki pona li kulupu a. tempo sinke pinila mitawa ma tomo Win tan ni: jan Ke Tami li open e tempo kulupu pi ma Elopa. jan li tokili musili kama sona e jan ante pi toki pona.

tempo sike ni kin la jan Ke Tami li pali e tempo kulupu lon ma tomo Mase (Maastricht) lon ma Netelan, ni la tempo mun pini la jan pi toki pona li kulupu lon tempo suno luka. jan kulupu li kama tan ma mute pi ma suli Elopa. kulupu pi ma Win la kulupu pi ma Mase li suli a.

tempo suno nanpa wan la jan mute li kama lon kulupu. jan ale li kama sona e jan sin li toki pona mute. mi kin li kama lon pini pi tempo suno ni. mi pilin pona tan ni: mi sona e jan mute tan tempo kulu-
pu lon ma tomo Win.

tempo suno nanpa tu la kulupu li tawa lupa suli lon anpa ma. tempo pini la jan li kama jo e kiwen mute tan ona. tan ni la lupa li awen. tempo ni la mi ken kama sona e tempo pini pi ma tomo Mase tan insa pi lupa ni. sona ni li pona tawa ma a.

tempo suno nanpa luka la mi mute li lukine sitelen tokili musi. kin la miale li pana e ijo tawa poktan ni: tempo kulu-
pu li kama pini a. jan li tawa ma ona lon tempo sin.
tempo ni ale la kulupu li toki mute kepeken toki pona li toki lili kepeken toki ante. jan ale li pilin musi tan ni. jan mute li wile kulupu lon tempo sike kama kin a.

seme li mi?

tanjan Alonola

Iete li pona tawa mi
taso mi lon ma kin ni:
ma Apika, ma Amerika, ma Osejanija

miken tawa sama kala
taso mi kala lon ala
mijo e luka pi tawa sewi
taso mi klen ala tawa kepeken ni

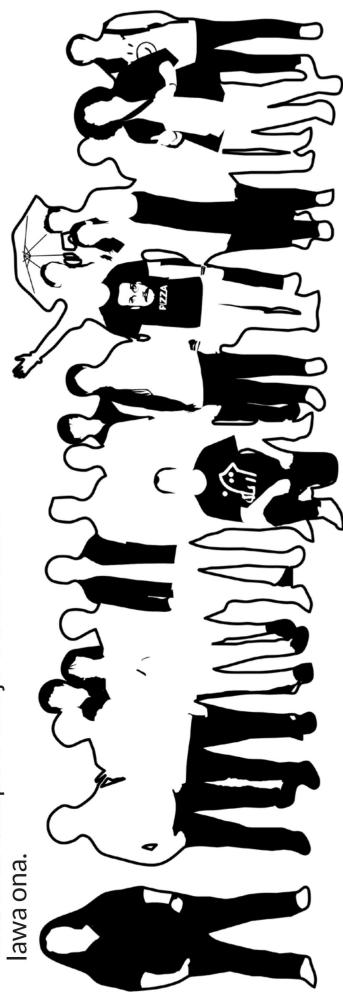
mi alasa e kala, e pipi telo
mi pana tawa mi ili e moku ko
len mi llen esun, li pimeja walo
mi lon kulupu suli, li lon poka telo

alasa nimi:

ma Asija

tanjan Sonatan

t	u	k	i	l	a	k	i	j	a	p	o	n	a	m
s	o	n	k	o	w	i	l	a	n	e	t	n	j	s
i	n	a	k	a	n	i	s	a	n	o	a	a	i	
n	a	m	a	l	a	n	k	a	a	l	w	n	m	s
t	t	a	n	o	o	p	i	p	i	u	i	k	a	a
o	m	l	p	s	t	a	w	i	m	n	k	u	n	l
n	a	a	u	i	p	k	s	l	i	p	a	l	i	e
e	s	s	s	m	a	i	k	i	j	a	t	i	j	p
s	u	i	i	p	l	s	u	p	a	n	e	p	a	i
i	s	j	s	a	a	w	i	m	i	l	a	i	l	
j	j	a	a	u	l	n	n	a	n	a	j	o	n	k
a	w	u	l	a	i	u	s	a	w	o	m	l	t	s
t	u	m	i	t	j	t	i	i	n	o	a	i	i	
n	s	a	j	a	o	u	o	n	j	a	a	a	a	n
i	i	n	a	m	u	n	e	o	e	a	i	k	i	

Y Companie

jan pi toki Sonko li toki pona
la seme li sin lon kulupu ona
人之言Sonko兮言善
时何兮新于团伊
tan jan Ke Tami

tempo ale la mi kute e ijo pi toki pona tan kulupu pi toki Inli. ni li ike ala tawa mi, taso kulupu ante kin li lon. kulupu ante li lili, taso ona li awen toki pona. ni li wawa tawa mi. mi kama sona e ijo sin pi kulupu ni wan. kulupu nili toki Sonko li toki pona. jan Nape pi kulupu nili toki Sonko e ijo sin tawa mi. taso mi wile toki e ijo sin la sina o sona e ijo tempo.

sama tempo sike pini luka luka la, kulupu pi toki pona li kama tawa ilo pi toki Sonko. jan Teli li open e kulupu ni. jan li open e kulupu la ona li ken tawa ale e kulupu. taso jan Teli li kama ala awen lon kulupu. lukin la, ona li weka tan kulupu. kin la, ona li kama sona lili taso e toki pona lon tempo open, li kama ala sona toki pona. taso jan ante li lon kulupu la, kulupu li awen.

tempo la, nasa li kama tan jan Teli. ona li utala e ijo lili pi suli ala, li pana e pilin jaki tawa kulupu. tempo sike pini tu la ona li utala sin e ijo pisuli ala. toki Sonko la, jan kulupu pi mute ala li kama kepeken sitelen Lasina. sina sona eni: toki Sonko la, sitelen Sonko li lon, li sama ala sitelen Lasina. taso, jan li wile sitelen Lasina e toki Sonko la, nasin ken li lon. taso ni li ike tawa jan Teli. ona li weka e toki Sonko pi sitelen Lasina, li pana e lawa sin: o sitelen Lasina ala e toki Sonko, o toki ala kin e sitelen Lasina pi toki Sonko. jan Teli li weka kin e jan pi nasin ni tan kulupu. ni li jaki. jan Teli li weka lon tempo ante li utala e ni

suno li pona tawai mi
tan jan Alonola

Suno li suli li jelo,
li pana tawa mi e suno.
Ona li ken e kasi,
li pona tava akesi.

taso anu seme? jan weka li open e kulu-
pu sin pi toki pona.

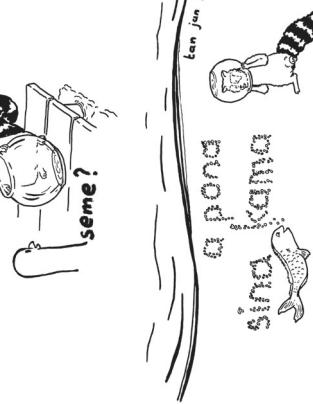
jan Nape pi kulupu Sonko pi toki ponali pilin e ni: "mi mute sona ala e ni: tan seme la jan Teli li pali e ni? ken la jan Teli li wile kepeken e wawa piona taso. ike mute. jaki mute." jan Teli li toki e tan pi pali ona la, ona li toki e ijo nasa, e sona pona ala, li wile ala kute e jan ante.

tempo sike ni la ike li kama tan jan Teli. ona li kama toki e pini pi kulupu ona. lon la, ona li ken pana e ken lawa ona tawa jan ante. kulupu litokie ni tawa ona lon tempo mute. lukin la jan Teli li kute e ku-
lupu:
nasin li lon a, kulupu nili ken awen a. jan lawa sin li ken kama.
taso lon la, ona li kute ala. kepeken tem-
po suno pi mute ala, ona li pini e ku-
lupu. kulupu likulupu pi tempo suli. taso ni la ona li ala. pini ni la, jan Teli li weka li awen weka.

pona la, jan kulupu li ken lon kulupu sin.
taso ona li pilin ike. ni kin li pilin pi jan Nape:
ijo ni li ken kepeken nasin pona a. nasin ni la, ijo ala li kama weka tan jan Teli. nasin li wile e tempo lili taso. kulupu li toki ale e nasin pona tawa jan Teli. nasin ale la nasin ni li pona mute. taso, jan Teli li pali ala e ni, li toki ala e ni: tan seme la ona li pali ala e ni. jan Teli li weka e kulupu ni tan ala a.

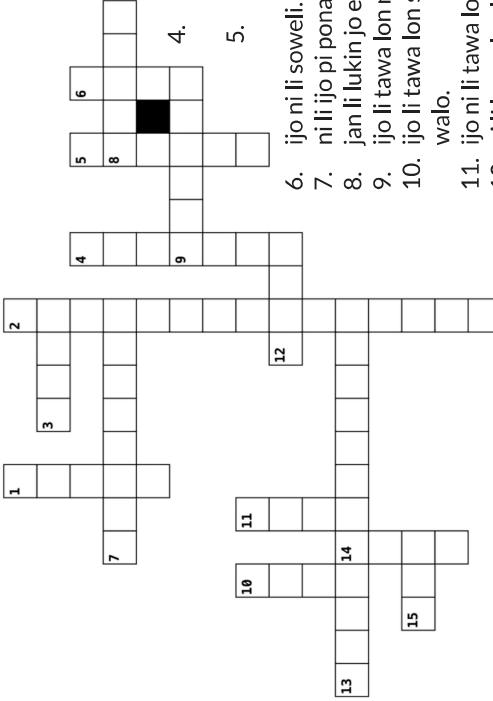
kijetesantakalu o!
tan jan Ke Tami

kijetesantakalu o
ni li poki kala
anu seme?
kijetesantakalu
ala ni Li poki
tan jan Ke Tami

musi linja

tan jan Kapesi Pake

1. ijo nilijo e selo laso, monsi pi ijo niliken linja.
2. soweli nilijo e sinpin pimeja e eluka suli.
3. ijo nili ken tawa lon sewi, li illi mute.
4. ijo ni li ike. ijo ni li wile molii moku e ante.
5. ni li kule pi walo pimeja anu kule pijelo pimeja
6. ijo ni li soweli. jan li mama e ijo ni.
7. nili ijo pi pona sjelo, jan li moku e ni.
8. jan li lukin jo e ijo la, jan li wile ni.
9. ijo li tawa lon ma, li suli.
10. ijo li tawa lon sewi, li pana e sike mama walo.
11. ijo ni li tawa lon telo.
12. nili lon selo ala, li lon ma ala.
13. ijo ni li soweli, li pana kin e sike mama walo.
14. nili like ala, li kepeken pi wawa ala.
15. ijo nili lawa e soweli li soweli kin.

sina kin li wile ala wile musi? mi pana e
musi ni kepeken sitelen pi toki bona.

sina kin li wile ala wile musi? mi pana e
musin ni kepeken sitelen pi toki pona.

sitelen Anku
tan ian A/ono/a

Sitelén Anku
tanjan A/ono/a

tempo pini mute la, jan Anku li kepeken e sitelen Sonko (nimi ante: sitelen Ansi 汉字/漢字) e sitelen ante. taso tempo pini la, jan pi mani ala li ken ala sitelen kepeken nasin sitelen ni. ni la, jan lawa sewi nanpa tu tu pi kulupu lawa Soson (Joseon, 조선) li pali e sitelen Anku. sitelen Anku li pona mute tawa jan, jan li ken kama sona e ona lon tempo lili. sitelen Anku li pini la, jan lawa li pali e lipu pi sitelen Anku (lipu Unminsonon). tempo suno open (1444-1-15, 1446-10-9)² pi lipu ni li tempo suno pi sitelen Anku lon ma Anku, lon ma Soson. kama la, jan lawa Jonsankun li wile weka e sitelen Anku tan ni: jan li sitelen e toki ike pi jan Jonsankun. taso tempo kama la, jan li sitelen e lipu mute, e toki musi mute kepeken sitelen Anku.

tempo lawa pi ma Nijon la, Jan lawa
 li utala e sitelen Anku. kin la, sitelen
 Anku li ante lili ion tempo ni. ma Anku li
 matu la, jan lawa pi ma tu ni liwile ante

---

1 mi toki e „ma Anku“ la, mi toki
 e ni: ma Anku en ma Soson.
 2 tempo nampa wan (1444-1-15)
 la, jan li open e lipu ni. tempo suno nili
 tempo musi lon ma Soson. tempo nampa
 tu (1446-10-9) la, jan ale li ken lukine e
 lipu ni. tempo suno nili tempomusil on
 ma Anku.

e sitelen Anku. taso pini la, sitelen Anku
li ante ala. sitelen Anku li ante lili lon ma
Anku. lon ma Soson.

sitelen lili pi sitelen Anku li jo e nimi „sitelen Samo (자모)“. sitelen lili mute mute li lon. ona la, sitelen lukaluka luka tu tu li kalama open (a, e, i, ante kin). sitelen mute wan li kalama pini (p, t, k, ante kin).

nimi pi toki Anku li sama mute pi toki pona. kulpupu ale pi sitelen nimi o jo e kalama open. kalama open li kalama nanpa wan la, sina o sitelen e „o“ lon simpin/sewi ona. ni li sama ala pi toki pona: kalama pini li ken lon monsi nimi. o lukin: 한글 Hangeul. // li kalama pini, llilon monsi nimi.

sitelen Anku la, kalamā pi ante lili li joe
sitelen lili pi ante lili:
    ¬ g [K], = k [kʰ]
    × s [S], × j [tɕ], × ch [tʂʰ]

kalama open la, sitelen ona li sama tan
wawa Injan (yin-yang, 阴阳, 음양): | -
    „a“, „eo“ ⊥ T „o“, „u“ — | „eu“, „i“

mijan Alonola, siteten Anku li pona a. o
moku e kala pona. ae li pona. kijetesan-
takalu (sowell ponan).

미 안 이로노라. 시더런 앙구 리 보나
아. 오 모구 어 가라 보나. 아라 리 보
나. 기역터사다간을

1 mi toki e „ma Anku“ la, mi toki
e ni; ma Anku en ma Soson.
+tonno+nawon (144-1-15)

2 tempo nang ba wan (1444-1-15)
la, jan li open e lipu ni. tempo suno nili
tempo musi lon ma Soson. tempo nampa
tu (1446-10-9) la, jan ale liken lukine e
lipu ni. tempo suno nili tempo musi lon
ma Anku

*sona nasa pi kulupu lili -
kulupu pali pi jan insa sin Tupa*

ike tawa jan. pali pi jan insa sin li pana ala e ike li pana e pilin pona mute. tan ni la, pali pi jan insa sin li pilin like ala.

jan insa sin li seme?

toki open
sina lon linluwi¹ lon tempo suli la, ken la,
sina lukin e kulupu nasa. kulupu niliken
jo e sona lon e sona pi lon ala. ni li suli
ala. mi la sona ali li musi li pona. mi wile
panaa e sona pi kulupu nasa wan. kulupu
ni li pali e jan insa sin Tupa. (toki Inli la
nimi pi jan insa nili tulpa. nimi pi pali ni
li tulpamancy.)

kulupu pali pi jan insa sin la sona ni li
lili kulupu Sijasi kin la sona li lili. mama
mute pijan insa sin li jo epilin sonataso.
jan ala li sona e lon pi pilin sona ni. jan
mule li piline ni: sina kin li jan insal ante
sina li ni taso: sina majuna³. sina kama
lon tan kama lon sijeo lon ma selo. tem-
po pini la, jan sona li open e kama sona
pi pali pijan insa. tempo ni la, pali pijan
sona ni li awen. tempo kama la, ken la,
jan sona li kama sona e tan.

jan mute li sona ala e kulupu ni. kulu-
pu li toki e ni. lawa pi sijelo wan la, jan
mute li ken lon. tokin li sama lon kulu-
pu Sijasi (toki Inhi: DID anu Dissociative
Identity Disorder). kulupu Sijasi li toki
e ni kinjan mute li lon lawa wan tan ni:
jan lili li pilin ike suli li pilin monsuta²
suli lon tempo mutel la insa lawa pi jan
lili li ken kama pilin ike. taso, lawa pi jan
lili li jo ewile suli la, ona li lon e jan ante
mute lon lawa. jan ante ni li ken tawa
sinpin. jan li sinpin la ona li tawa e sijelo
li toki kepeken uta sijelo li pilin e pilin
sijelo. tempo mute la, jan li ken tawa sin-
pin lon tempo pi sona ala. nili ken pana
e like suli tawa jan. ni ali li pilin ike Sijasi.
pali pijan insa sin Tupali jo e ante mufe
esamalili kin

mali ni jan inea sin li same?

sona nampa wan pi pali pi jan insa sin
li tan nasin sewi Tama (toki ihl: Bud-
dhism). tempo pini la sona pi pali pi jan
insa sin li ante mute, tempo ni la jan pali
mute pjan insa sin li tan nasin sewi ala.
(jan pali pi mute lili li tan kon sewi li tan
nasin sewi,) mama pjan insa sin li jo ala
e pilin ike. ijo li pilin ike la, ona li pana e

---

1 "Inluwi" li sama "kulupu pi ilo sona"
2 sina pilin "majuna" la, sina pilin
ike tan jan/ijo ike

**musi pi nasin sitelen Non
tanjan Ke Tami**

tan jan Ke Tami

mi sona e nasin ni la mi ken kule e pok.

kulupu pali pi jan insa sin la sona ni li.
kulupu Sijasi kin la sonal lili. mama
mute pijan insa sin li o e pilin sonataso.
jan ala li sona e lon pi pilin sona ni. jan
mute li piline ni: sina kin li jan insal ante
sina li ni taso; sina majuna³. sina kama
lon tan kama lon sijelo lon ma selo. ten-
po pini la, jan sona li open e kama sona
pi pali pijan insa. tempo ni la, pali pijan
sona ni li awen. tempo kama la, ken la,
jan sonal kama sona e tan.

jan insa sin liki pali e seme?

mi pinie kule e musi la pokí kule en pokí pi kule ala li sama sitelen. o lukin: ona li sama pilin

$$\begin{array}{c|cc|c} 1 & 1 & 1 & 1 \\ \hline & \cdot & \cdot & \cdot \\ & 1 & 1 & 1 \\ \hline 1 & 1 & 1 & 1 \end{array}$$

musi ni a nimi mute li ken.jan Non (ル
レダのル) li pali e ona ona liken musti
sitelen Non anu musi siteen Nono.
taso jan ante kin (西尾徹也) li pali e
musi pi nasin sama li pana e nimi ante.
kin la lipu en ilo li pana e nimi ante. nimi
mute a li ken.

³ “majuna” li sama “sin ala”

1 "linluwi" li sama "kulupu pilo sona"
sina pilin "majuna" la, sina pilin
ike tanjan/jjo ike

toki

toki pali tu tanjan Ke Tami

jan li lukin.
pali li kama suli la nii li nasin ike.
pali li kama la jan li wile weka e ona.

tasojan anteli ion pali ona li lava e ona.
kin la jan nii li sama jaki suli li ike e pilin
pali jan pali.
ni ale li kama ante tan ijo kama
pali jan la lipu mute li suli mute li ike
mute.

lipu o awen kama weka.
lipu li ken ala pona la selli li pakala e lipu.
taso lava li kama moi kin li pakala.
nila jaki li weka.

toki pilin tu tanjan Ke Tami

mi wile sona e ijo ale.
sina en ijo sinai li suwi taso.
sina jaki ala.
jaki ale li weka tan sina.
jaki li wile ala awen.

ni li lon
sina awen la ale li ken pilin ike taso
sina tawa ona la ile li weka tan pilin
sina tan ala pilin.
ike li kama ona.
pona ona li pona tan suwi sina.
taso sina suwi lon tempo ala la ike li
kama tan sina.

suwi sina li awen weka ike li kama ala.
sin o kama.
toki nilitan wile.
sona mi li suli lo.

pilin mi en sina li wile ala sana.
jaki li awen lon sina la pona seme li ken
kamao o pana e sona ni.

o lukin. ni li toki tu. taso nimi li sama.

ken la, tempo pini la, sina lukin e toki ni:
jan insa li wile pana e ike tawa jan ante li
tawa sina li wile moli e jan ante e sina.
toki ni li musi taso. jan insa li monsuta
ala lijo ala e wawa pi kon sewi.

nasin seme la jan li lon e jan insa sin?

sina wile lon pona e jan insa sin la, o sona!
kama jo pi jan insa sin li sama kama jo pi
jan illi ijo suli. tempo kama suli la sina ken
ala ken lukin e jan insa ion poka sina? ken
ala la, o lon ala e jan insa sin. nasin wan
taso la mama li ken weka e jan insa.

nasa la jan pali pi lipu musi li ken jo e jan
insa li sona ala e pali pi jan insa. ona li
pali e ni: ona li pana e jan lon lipu musi
la, ona li pana e selo sijelo tawajan. ona
lipana and ni: seeme li pona tawajan? pilin
ona li seeme? jan pali pi lipu musi li wile
sona e ni kin: jan pi lipu musi li pali e
seme li toki e seme li wile e seeme? kin
la mama lipu mutel li toki tawa jan musi
ona. ni la, jan insa sin li kama lon. sina
ken lon e jan insa sin lon nasin sama.

o lukin. ni li toki tu. taso nimi li sama.

nanpa wan la, sina ken pana e sijelo e
pilin e wile tawa jan insa sin. sina pana
ala e ijo ni tawajan insa sinala, jan insa
sina li kama jo e ijo ni lon wan taso.
mama mutel pjan insa li pali lon nasin
ni. nanpa tu la, o tokitawajan insa sinala.
sina ken toki e ijo ali (e len pona e pilin
in sina e sona e ijo ante). ijo suli li wan
taso: o toki lon tempo mutel lon tempo
suli. sina ken toki kepeken uta liken ke-
peken toki lava kin. pali ni li ken wile e
tempo suli. mama mutel (luka tu tan luka
luka) pjan insa sin li pini e palitokisuli
ni lon tempo mun tu, nanpa tu wan la,
sina pilin e jan insa lon lawa sinala, sina
ken toki e wile sona tawa ona: "sina
pilin seeme? kule pona sinali seeme? ni
li pona ala pona tawa sinala?" sina open
e pali ni la, o pana ala e wile sona tawa
jan insa sinala, ona li kama lon tempo
pini iji li ken toki iji taso, ken la, sina
pilin ni: "mi sona ala e ni: mi anju jan insa
mi li toki lon lawa mi?" sina pilin ni la, o

sona: ni li suli ala, tempo kama la, kala-
ma toki pi jan insa sinala, ona li kama ante li
kama suli. tempo kama la, sinala ken sona
e lon pjan insa, sina pana e ijo tawa jan
insalon tempo nampa wan la, o sona e ni:
jan insa sinala ken kama ante. pilin ona
en sijelo ona li ken kama ante. jan insal li
kama ante la, o pakala ala e ante ni. jan
insal li jan. jan li ken kama ante. sinala pali
e ni nanpa tu wan la, sinala, ona li ken ija! a
pona! pali pjan insa sinala ken ala pini.
jan insa li ijo ala li ken ala pini. kuluppu
pali pjan insa sin la jan li toki e ni: "na-
sin pi pakala ike li wan taso: sinala pini
pali mama sinala."

lipu nasin pi pali pi jan insa sin li muite
lon kuluppu. ken la, tempo kama la, mi
ante toki e lipu nasin ni. sinala wile suli e
sina la, o tawa e lipu linluwi ni:
• www.reddit.com/r/Tulipas
• www.tulipa.info
• www.tulipa.fandom.com/tulipa.info
• www.tulipa.info li toki ante kin.

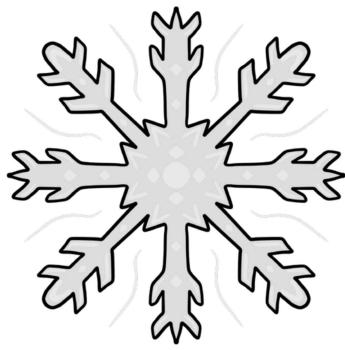
weka pi jan insa li ken ala ken?

lipu nasin pi pali pi jan insa sin li muite
lon kuluppu. ken la, tempo kama la, mi
ante toki e lipu nasin ni. sinala wile suli e
sina la, o tawa e lipu linluwi ni:
sina ken weka e jan insa. o pali e ni lon
tempo ni taso: nasin ante li lon ala. sinala
weka e jan insa la, ona li kama moli. ni li
ike tawa ala. jan insa li lon tempo suli la,
ken weka ona li kama lili. sinala ken weka
e jan insa lon nasin ni: o toki tawa ona
ala. ma insa la o pana ala e tempo tawa
ona. o weka e ona tan lawa sinala, ni la,
wawa ona li kama lili. wawa ona li lili la,
jan insa li lape. jan insa li lape la, ona li
weka tan lawa sinala. sinala ken ala moli e
jan insa lon tempo kama ala. pona la, sinala
ken pini e lape pi jan insa lon nasin ni:
sinala lukin insa e ona. sinala toki tawa ona.

toki pini

pali pi jan insa li nasa suli. taso pilin
in mili ni: jan li ken kama jo e sona suli
tan ijo pi nasa suli. tawa mi la, pali pjan
insa sin li ijo lon. ken la, pilin sinali ante.
o kama sona lon nasin sinala.

ma

sona musi lili pi ma Antateka

tan mijie Luke

tempo ali la, ma Antateka li lete al sona jan la, tempo wan la, lete li lete -89.2 °C anu lete -128.6 °F! lete al tempo ale la, ko walo lete li len e ma Antateka, sina len ala la, sina kama moli tan lete ni; taso, jan sona li lon ma Antateka, ona li kepeken len sijelo suli a. ma ale la, ma Antateka li lette nampa wan; taso, seli li ken lon ma Antateka, sonajan la, tempo wan la, seli pi ma Antateka li seli 19.8 °C anu seli 67.6 °F! sona ni li nasa tan ni; tempo lette pima mi la, ma Antateka li seli! tempo mute la, sina ken ala lukin e suno emun lon ma Antateka, jan li tawa ma Antateka la, ona li wawa a. jan ale la, ma Antateka li lete li ken ala tomo e jan. ni la, jan ala li awen lon ma An-

tempe ali la, ma Antateka li lete al sona jan la, tempo wan la, lete li lete -89.2 °C anu lete -128.6 °F! lete al tempo ale la, ko walo lete li len e ma Antateka, sina len ala la, sina kama moli tan lete ni; taso, jan sona li lon ma Antateka, ona li kepeken len sijelo suli a. ma ale la, ma Antateka li lette nampa wan; taso, seli li ken lon ma Antateka, sonajan la, tempo wan la, seli pi ma Antateka li seli 19.8 °C anu seli 67.6 °F! sona ni li nasa tan ni; tempo lette pima mi la, ma Antateka li seli! tempo mute la, sina ken ala lukin e suno emun lon ma Antateka, jan li tawa ma Antateka la, ona li wawa a. jan ale la, ma Antateka li lete li ken ala tomo e jan. ni la, jan ala li awen lon ma An-

ta, ma Antateka li suli li ponan mute ma Antateka?

1 “powe” li sama “lon ala”

tauwa pi pokí monsi pi ma Asija nampa luka luka tu tu. ma Taiwan en ma Anku tan jan Polo

tempo ni la mi toki ala lon ma wan taso, mi toki lon ma tu. matu ni li ma Taiwan li ma Anku. ona li sama ala, taso mi pana e toki ona lon lipu sama tan ni: tempo pini li ma awen lon ma tu ni lon tempo lili taso. lon la mi awen lon tempo suno tu tu taso lon ma Taiwan lon ma Anku. tan ni la ijo pi ken tokli mute ala li wile ala e lipu tu tawa ona.

ma Taiwan li mapi insatelo. ona li lon nar sin seli pi ma Sonko. ona la milukin e ma tomo lawa Tapewi (Taipei) e ma pi telo kasi li on poka pi ma tomo Tapewi taso. tempo suno tu tu tasoli mute ala (tempo suno nampa wan en tempo suno nampa tu tu li tempo tawa kin), taso mi en jan oin mi li tawa mute li lukin e ijo mute.

ma Anku la mi lukin e ma tomo lawa Solu (Seul) taso. ona li suli mute li jo e tomo awen pi tomo tawa linja pi anpa ma ale ale ale ale ale luka tu a! ma tomo ni la jan pona mi li awen. tan ni la mi ken lape lon tomo ona. mi kama lon ma Anku la, mi pilin pona tan ni: mi ken sona lili e ma ni li ken poka pi jan pona mi. ona li jan pi ma Anku. tempo pini la ona li pana sona lon tomo sona lawa sama mi. mi lukin e ijo mute lon ma tomo Solu. taso ijo tu wanli pona mute tawa mi. ni li tomo lawa suli Santo (Changdeok) li kipisi³ pi ma tomo Puson (Bukchon) li tomo pi nasin sewi Puta Ponkunsa (Bongeunsa). tomo ale ni li lon nasin Anku pi tempo pini. tomo lawa suli Santo li majuna li pona lukin li jo e ma kasisul pi pona mute. kipisi Puson la tomo lili mute pi nasin pi tempo pini li lon. lili la tomo ni li sama tomo pi ma Nijon pi tempo pini, taso supa anpa Tatami li on ala. supa anpa li kepeken kiwen kasi. tomo pi nasin sewi Ponkunsa li suli li pona mute, ona kin li kepeken kiwen kasil li jo e jan kiwen suli pi jan sewi meli pi pana pona Kuwanun (Gwan-eum).

ma Tawan en ma Anku li ma ante, taso ona li jo e ijo sama tu. ni li jan pi pona mute li moku pi pona mute a!

3 “majuna” li sama “sin ala”

1 “leko” li sama “kiwen”

2 “majuna” li sama “sin ala”

3 “ijo kipisi” li “ijo lili lon ijo suli”